

Hygiëne advies

voor publieksevenement Mud-, obstacle- en survivalruns

Mud-, obstacle- en survivalruns vinden vaak plaats in een combinatie van water, modder en zand. Ziekteverwekkers in natuurwater of modder kunnen verschillende infectieziekten veroorzaken. Bijvoorbeeld de ziekte van Weil, zwemmersjeuk of oog-, oor- en maagdarminfecties. Het is daarom belangrijk dat er voorzieningen zijn voor mensen om zich na de run af te spoelen. Ook is een inspectie van het terrein kort voor de run belangrijk, onder meer om uitwerpselen en zwerfvuil te verwijderen.

- Meer informatie over de voorbereiding en informatie voor deelnemers zie: **Checklist**.

Bij deze evenementen kunnen de gezondheid en veiligheid van deelnemers gevaar lopen. Er is sprake van een verhoogd risico op letsel. Bij een zwaar parcours en bij een parcours dat deels door (vuil of verontreinigd) water gaat lopen deelnemers het risico infectieziekten op te lopen.

Hygiënenormen terrein en parcours

- Maak een risicoanalyse: wat zijn de infectierisico's en zijn die te verwijderen of te beheersen?
- Zorg ervoor dat er minimaal 2 weken voorafgaand aan het evenement geen vee op het parcours is.
- Verwijder voor het evenement uitwerpselen en vuil.
- Gebruik voor het creëren van modderbakken water van drinkwaterkwaliteit en schoon zand/schone grond.
- Bekijk de route goed op overige gevaren zoals eikenprocessierups, teken, berenklauw etc. Neem hiervoor contact op met de boswachter of gebiedsbeheerder.
- Maak bij voorkeur geen gebruik van sloten of andere plekken die niet tot aangewezen zwemwater behoren.
- Een afspoelpunt met stromend en schoon water aan het einde van het parcours is verplicht.
- Zorg voor voldoende voorzieningen om met water van drinkwaterkwaliteit af te kunnen spoelen na de run.
- Informeer deelnemers over de gezondheidsrisico's en over de te nemen voorzorgsmaatregelen.

Informeer deelnemers over de risico's en de voorzorgsmaatregelen die zij zelf kunnen treffen. De deelnemers moeten identificeerbaar zijn en hun contactgegevens moeten beschikbaar zijn.

Adviezen voor deelnemers

- Zorg dat je ingeënt bent tegen tetanus.
- Doe niet mee als je een afweerstoornis hebt of zwanger bent of als je ziek bent op de dag van het evenement.
- Ben je verkouden of heb je diarree? Dan kunnen andere

deelnemers ook ziek worden.

- Plak open wonden voorafgaand aan het evenement goed af, zodat er geen water of modder in kan komen. Houd je mond zoveel mogelijk dicht onder water en slik geen water of modder in.
- Draag een zwembril ter voorkoming van geïrriteerde ogen.
- Gebruik oordopjes tegen oorklachten. Neem een eigen tas, handdoek, zeep, slippers, schone droge kleding en schoenen mee.
- Deel deze spullen niet. Tip: een vuilniszak voor de vieze kleding.
- Spoel jezelf meteen af met schoon (leiding)water en doe droge schone kleren aan.
- Spoel wonden zoals schaafwonden uit met schoon water, was ze met zeep en ontsmet ze. Ga naar de EHBO als de wond diep of erg vies is.
- Controleer je hele lichaam op teken en haal deze er zo snel mogelijk uit met een tekenpincet.
- Soms komen griepachtige klachten of braken en diarree voor. Krijg je binnen een maand na het evenement klachten waarmee je naar de huisarts gaat? Vertel de huisarts dan dat je hebt meegedaan aan dit evenement.

Bij veel mud- obstacle- en survival runs wordt eten en drinken langs parcours verstrekt aan deelnemers. Langs het gehele parcours moeten voldoende watertappunten met veilig drinkwater aanwezig zijn.

Eten en drinken langs het parcours

- Wordt er voedsel verstrekt gedurende de run, dan moet dit in gesloten portieverpakkingen worden uitgereikt. Dus bijvoorbeeld geen grote bakken met gesneden fruit.
- Op punten waar voedsel wordt verstrekt, moet een handenwasgelegenheid met zeep of handenalkohol aanwezig zijn: voor de bereiders en uitdelers van het voedsel en eventueel ook voor de deelnemers.
- Wanneer er een waterleiding wordt aangelegd dienen maatregelen t.b.v. legionella preventie in acht genomen te worden.
- Zet in **geen geval** emmers of bakken neer waar mensen zelf water uit kunnen scheppen met bijvoorbeeld een bekertje.

In oppervlaktewater (natuurwater) kunnen ziekteverwekkers leven en zich vermeerderen. Tijdens evenementen kunnen er activiteiten op en in oppervlaktewater plaatsvinden. Daarom is het belangrijk om bij evenementen waar gebruik wordt gemaakt van natuurwater het risico op besmetting zo klein mogelijk te maken.

► Specifieke invloeden op water- en modderkwaliteit

Voor het natuurwater zijn er officiële zwemwaterlocaties vastgesteld. Deze locaties worden door de provincie of **omgevingsdienst** (OD) regelmatig (van 1 mei tot 1 oktober) gecontroleerd. Wordt er gebruikgemaakt van zo'n locatie, dan kunt u van 1 mei tot 1 oktober een zwemadvies en een profiel van de desbetreffende locatie inzien via de website **zwemwater.nl**.

Het is mogelijk dat er een vergunning is verleend voor activiteiten in natuurwater buiten het vastgestelde zwemseizoen of op een niet-aangewezen zwemwaterlocatie. Deze activiteiten kunnen een gezondheidsrisico vormen. Raadpleeg hiervoor de provincie of de Omgevingsdienst (OD) uit de regio. Ook is het aan te raden een risicoanalyse te maken en hiervoor gebruik te maken van de informatie in deze **handreiking** (STOWA).

Riooloverstort

Bij grote hoeveelheden neerslag kan niet al het afvalwater door de rioolwaterzuivering worden behandeld en vinden soms riooloverstorten plaats. Hierbij komt onbehandeld afvalwater in het oppervlaktewater. Dit onbehandelde water kan ziekteverwekkers bevatten. De impact daarvan is afhankelijk van de grootte van de rioolwaterzuiveringsinstallatie, de grootte van het overstort, het volume van het ontvangende water, of dit water stroomt of niet, en wat de stroomrichting van het water is.

Binnen het stedelijk gebied weet de gemeente of het waterschap vaak precies waar de riooloverstorten zich

bevinden. Dit kan van pas komen ter voorbereiding op zwem- of modderevenementen in steden.

Let op: Bij een riooloverstort in de 24 uur voor een evenement geldt het advies om niet te zwemmen en geen andere activiteiten in het water te laten plaatsvinden.

Crowding

Door een plotse massa mensen in het water, vooral in water met een klein volume of in niet stromend water, is de kans op mens-op-mensbesmetting groter.

Weersomstandigheden

Denk aan warm weer, hogere watertemperaturen en (hevige) regenval, waarbij, naast riooloverstorten, afspoeling van bijvoorbeeld straten, daken en landbouwgrond kan plaatsvinden.

Dieren in de omgeving/in het water

Denk aan ratten, hazen, konijnen, watervogels, maar ook vee- of hondenuitlaatplaatsen naast het water.

Type modder

Modder kan natuurlijk zijn ontstaan door vermenging van regenwater of oppervlaktewater met de aarde. Maar modder kan ook gemaakt worden door vermenging van aarde of zand uit een 'schoon' bedrijf met ofwel leidingwater (modderbakken), dan wel officieel zwemwater of ander oppervlaktewater (grondwater).

Hygiënenormen zwemmen in natuur/oppervlaktewater

- Houd bij de voorbereiding een logboek bij en noteer daarin eventuele afwijkingen in de waterkwaliteit, zoals vuil, olie, schuim, verminderd doorzicht en dergelijke en de veiligheid van de omgeving (obstakels, kuilen, afval, glas, etc.). Leg afwijkingen ter beoordeling voor aan een deskundige op dit gebied.
- Neem contact op met de waterkwaliteitsbeheerder (Rijkswaterstaat, de provincie of een waterschap), om een beeld te krijgen van de waterkwaliteit en mogelijke bronnen van verontreiniging van het wateroppervlak waar het evenement gehouden wordt.
- Wijs de deelnemers aan het evenement erop dat zwemmen in natuurwater als niet-aangewezen zwemlocaties niet risicovrij is en dat het moeilijk is te schatten met welke micro organismen men in contact kan komen en of die wel of niet ziekmakend zijn. Vooral mensen met een verminderde weerstand, bij zwangerschap of mensen met huid-, oor- en oogproblemen wordt het zwemmen in water dat niet aan de eisen van zwemwater voldoet sterk ontraden.

Zwembaden en badinrichtingen

Zwembaden en zwemgelegenheden zoals badinrichtingen moeten voldoen aan hygiëne en veiligheidsvoorschriften, welke staan opgenomen in de

- **Wet Hygiëne en Veiligheid Badinrichtingen en Zwemgelegenheden (WHVBZ)**
- **bijbehorende besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (BHVBZ).**

Hygiënenormen gebruik zwembaden

Als gebruik wordt gemaakt van een bestaand zwembad, dan is de exploitant van het zwembad verantwoordelijk voor de waterkwaliteit en de hygiëne.

Plaatsst u als organisatie een tijdelijk zwembad of een whirlpool? Dan bent u verantwoordelijk voor:

- de kwaliteit van het water.
- reiniging, desinfectie en controle van kunstmatige speelbaden,
- badinrichtingen en zwemgelegenheden moet plaatsvinden volgens het BHVBZ. Dit moet gebeuren onder toezicht van een deskundige op dit terrein.

Dit advies is tot stand gekomen met:

- **de RIVM Hygiënerichtlijn voor evenementen,**
- **het LCI-draaiboek Waterrecreatie en infectieziekten**
- **de STOWA Handreiking voor evenementen in, op, met, boven en rondom water.**

Copyright

© 14 november 2024,
GGD Zuid-Limburg, alle rechten
voorbehouden.